

GALAKTIKA

421. SCI-FI // FANTASY // WEIRD

HARLAN
ELLISON

ROBERT
SILVERBERG

+

VARGA L. // ANFILOV
// ZSIGA-KÁRPÁT // HIGH
// KISPÁL // PONCE // ZOZULJA

HARC A VÍZÉRT

UNIVERZUM EGY FEKETE LYUKBAN

8000 KILOMÉTER MÉLY ÓCEÁNOK

A FANTASZTIKUM LEGJAVA

ELŐFIZETŐKNEK
**CSAK
1990 Ft**
HAVONTA

ÁRA: 2490 FT // 8 €

EGY TÖRTÉNET A BOLDOGSÁG
UTÁNI ÖRÖKÖS VÁGYAKOZÁSRÓL,
A SZERELEMÉRŐL ÉS A CSALÁDI
KÖTELEKEKRŐL, AHOL KÖNNYEK
KEVEREDNEK A NEVETÉSSSEL

Co-funded by
the European Union

RENDELD MEG ITT:
WWW.GALAKTIKABOLT.HU

// AZ ELSŐ SZÓ JOGÁN

MIKÖZBEN ezeket a sorokat pötyögöm a számítógépen, odakinn csendesen kopog az eső. Végre. Kellett minden cseppje. És még ez sem elég.

Újra és újra dőlnek meg a korábbi időjárási rekordok. 2024 megint a legmelegebb év lett. Sorozatban már a sokadik. A tavalyi aszályos esztendő után a tél sem hozott enyhülést, a csapadék ekkor is messze elmaradt a régen megszokottól. Gyakorlatilag folytatódott a nyári aszály.

Az idei év sem túl biztató. Olyan dolgok történtek, amikre eddig még nem volt példa.

Már a tavasz is aszályos idővel kezdődik. Akkor volt a szárazság, hogy hét megyében tűzgyújtási tilalmat rendeltek el. Márciusban. Régen a folyókon a téli csapadék olvadása miatti áradással kellett megküzdeni. Most a Duna vízszintje olyan alacsony volt, mint a legvadabb nyári kánikulai szárazságok idején. A folyó medréből kibukkant az Ínség-szikla. Erre eddig márciusban még nem volt példa.

Ami kevés eső esik, az csupán arra elég, hogy a felső pár centiméter talaj átnedvedsen. Csak enyhíteni tudja a vízhiányt. Lejjebb már száraz a talaj. Tavaly nyáron a meteorológiai szolgálat, a HungaroMet új szintet vezetett be a csapadéktérképén. Egyméteres mélységig méri a talaj nedveségtartalmát. A hiány először lépte át helyenként a 200 millimétert.

Hosszú évek óta kevés a csapadék. Gyakorlatilag folyamatos a szárazság. Ez persze kevésbé látszik a városokban. De látszik a zöltségek és gyümölcsök mennyiségén és minőségén. És főleg az árakon.

A Kárpát-medence szép lassan szárad ki. A régi előrejelzések válnak valósággá, a világ egyre jobban hasonlít arra, amit régen a disztópikus sci-fikben láthattunk.

Én pedig mindinkább aggódom, milyen világot hagyunk gyermekeinkre.

Kovács „Tücsi” Mihály
tudományos szerkesztő

GAŁAKTIKA

XLV. ÉVFOLYAM, 421. SZÁM // ALAPÍTVÁ 1972-BEN

Tiszteltbéli főszerkesztő: **Kuczka Péter**

Főszerkesztő: **Dr. Mund Katalin**

Lapigazgató: **Burger István**

Irodalmi szerkesztő: **Németh Attila**

(irodalom@galaktika.hu)

Tudományos szerkesztő: **Kovács „Tücsi” Mihály**

(tudomany@galaktika.hu)

Olvasószerkesztő: **Athén Melitta, Kasza Magdolna**

Kommunikáció: **Goda Mikolt Hanna**

tel.: **06-70/944-8181** (kommunikacio@galaktika.hu)

Terjesztés: **Sidló Dorottya Judit** (terjesztes@galaktika.hu)

Adminisztráció: **Csada Gertrúd**

Szerkesztőségvezető: **Polonkai Tamás**

(szerkesztoseg@galaktika.hu)

Kreatív igazgató/címlap: **Varga Balázs**

A TANÁCSADÓ TESTÜLET TAGJAI:

Dr. Lukács Béla fizikus, a KFKI Rézecske- és Magfizikai Kutatóintézetének tudományos tanácsadója

Dr. Juhász Árpád geológus, a TV2 tanácsadója

Dr. Almár Iván csillagász, úrkutató, a Nemzetközi Asztronautikai

Akadémia SETI munkacsoportjának tagja, a nemzetközi SETI

bizottság korábbi alelnöke

Réz András esztéta

S. Sárdi Margit irodalomtörténész, egyetemi docens, a Magyar

SciFItörténeti Társaság elnöke

Alföldi István ex-ügyvezető igazgató, Neumann János

Számítógép-tudományi Társaság

Juhász György tartalommarketing-szakértő

Szerkesztőség: **1024 Bp., Fény u. 2.**

Tel: **06-1/457-02-50** // Nyitva: **H–P 10–16 óra között**

Kiadó: **Metropolis Media Group Kft.**

Felelős kiadó: **a Kft. ügyvezető igazgatója**

Terjeszti országosan a Lapker Rt.

Nyomdai előállítás: **Szekszárdi Nyomda Kft.**

www.szekszardinyomda.hu

Előfizethető: kedvezményesen egy évre (12 szám, partneri kedvezményekkel) **23 880 Ft (1990 Ft/hó)** // Galaktika XL (12 Galaktika XL, partneri kedvezményekkel): **47 880 Ft/év (3990 Ft/hó)**

Partnereinknél a digitális Galaktika **1200 forint/db**

Az előfizetés teljesíthető átutalással: **K&H Bank Zrt.**

10403181–50526767–88671008 vagy rózsaszín postautalványon a **Metropolis Media Group Kft, 1535 Bp. Pf. 746.** címre.

A megjegyzés rovatba kérjük beírni a kedvezményezett nevét és postázási címét!

Kanadában és az Egyesült Államokban előfizethető a **Pannonia**

Könyvesboltban: www.pannonia.ca // e-mail: info@pannonia.ca

Kéziratokat nem őrzünk meg, és nem küldünk vissza!

HU-ISSN 0133-2430

TÁMOGATÓINK:

irodó

ny
szat

Támogatja
a Magyar Kultúraért
Alapítvány

NOVELLÁK

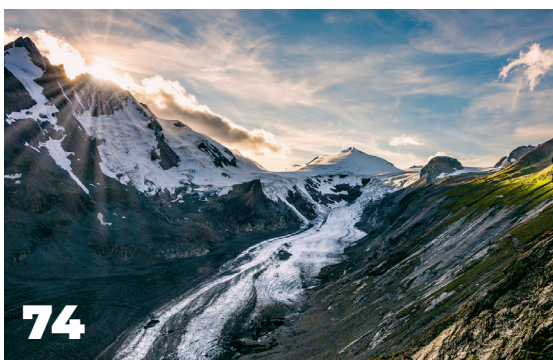
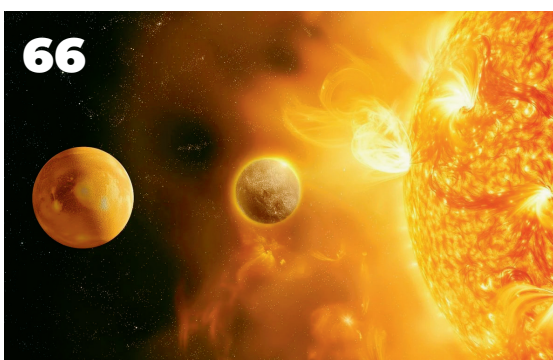
- 6 Varga L. László:** Csipsz az agyba
30 Harlan Ellison & Robert Silverberg:
 A zombi hattyúdala
42 Gleb Anfilov: Hangulatváltozás
48 Zsiga-Kárpát Dániel: Reménygyár
56 Philip E. High: Ellen-csapás
69 Kispál Márton: Csenevész
76 Laura Ponce: A vihar
100 Jefim Zozulja: A Büszke Város pusztulása

CIKKEK

- 26 Fókusz
 39 Zöld jövő
 40 Színház
 46 Film
 54 Zene
 66 Planetológia
 68 Kapcsolatfelvétel
 74 Zöld jövő
 90 Képregény
 97 Film

GALAKTIKA XL

- 115 Alekszej K. Tolsztoj:** Vérszipoly
159 Alekszej K. Tolsztoj: Találkozás három-
 száz év múlva
174 Alekszej K. Tolsztoj: A vámpír családja
192 Alekszej K. Tolsztoj: A feltaláló
199 Alekszej K. Tolsztoj-életrajz

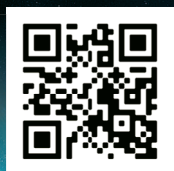

Hozd létre a saját könyves galaxisodat!

CSATLAKOZZ A MYGALAXYHOZ!

EGY KATTINTÁS – VÉGTELEN LEHETŐSÉG!

LÉGY RÉSZESE KIZÁRÓLAG
KLUBTAGOKNAK JÁRÓ AKCIÓKNAK
ÉS ÁLLANDÓ KEDVEZMÉNYEKNEK!

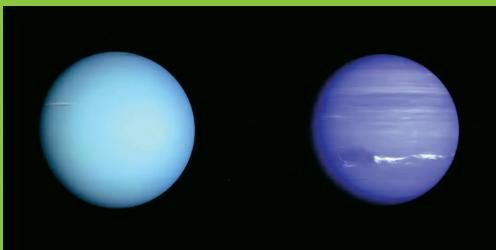

galaktikabolt.hu/mygalaxy/

8000 KILOMÉTER MÉLY ÓCEÁNOK

Az Uránusz és a Neptunusz elérhetetlen belseje régóta zavarba hozza a tudósokat, akik megpróbálják megérteni, hogyan keletkeztek és fejlődtek ezek a távoli jégóriások. Felmerültek újabb kérdések e bolygók mágneses mezőinek és belső szerkezetének szokatlan természetével kapcsolatban.

A sok éves tanulmányozás és a fejlett számítógépes szimulációk egy új elméletet támasztanak alá, hogy az Uránuszban és a Neptunuszban lévő anyagok rétegekre válhatnak szét a nyomás növekedésével. Ez megkérdőjelezi a régebbi elképzeléseket, és az összekeverhetetlenség elvét.

Számítógépes modelleket használtak a földi 3,4 milliószorosát elérő nyomás és a 8000 °F körüli hőmérsékletek szimulálására.

A mélység növekedésével a hidrogén kiperéselődik a metánból és az ammóniából, és szén-nitrogén-hidrogén folyadék jön létre, amely egy vízben gazdag zóna alatt helyezkedik el.

Az Uránusz 4800 kilométer vastag légkör alatt a modell szerint egy 8000 kilométeres, vízben gazdag folyadékréteg van. Alatta hasonló vastagságú, szénhidrogéndús réteg következik, amely egy nagyjából Merkúr méretű sziklás magban végződik.

Burkhard Militzernek, a Kaliforniai Egyetem kutatójának gravitációs számításai szerint ez a rétegzés megegyezik a *Voyager 2* közel 40 évvel ezelőtti méréseivel.

– Mennyi ideje ülnek kint? – nézett fel az Elnök a sportújságjából.

Helyette, Zsandavölgyi Henrik, amúgy erőteljesen kopaszodó, keszeg kis emberke, készségesen pattant fel az ajtó mellett álló székéről.

– Huszonöt és fél perce, Primátor – közölte, az ajtó fölött lógó falióra nézve.

– Na jól van, engedd be őket! – dőlt hátra a főnök a kiterjedt íróasztal mögötti foteljében. A folyóiratot lerakta az asztalára, ujjait szokása szerint összekulcsolta méretes pocakja alatt.

A kitárt ajtóban két bizonytalanul mozgó vendég jelent meg. Az Elnök invitálóan intett nekik, helyette pedig az oldalt álló keskeny kanapéra mutatott.

A két szürkeöltönyös helyet foglalt az alkalmatosság szélén, vállukat egymásnak döntötték, talán így merítve némi bátorságot küldetésük teljesítéséhez. Balról a Magyar Nemzeti (és Tudományos) Akadémia főtitkára, Félzegi Bálint kuporgott, mellette Glacier Ottó, a Magyar Infotechnika Nemzeti Vállalat igazgatója feszengett.

– Na, mondják – intett feléjük az Elnök –, ha már idejöttek.

Egy kis tétozás és többszöri torokköszörülés után a főtitkár vágott bele közös mondandójukba.

– Ahogy az előzetesen elküldött tanulmányunkban írtuk... – kezdte, majd rögtön elbizonytalanodott. Nyakát nyújtogatva pislogott a gigantikus íróasztal felé. – Remélem, megkapta, Elnök úr...

A Primátor előhúzott egy bordó dossziét a sportlap alól, felemelte, meglengette a beszélő felé.

– Itt van – mondta –, belenéztem, de nem volt időm elmélyülni az anyagban. Örülnék, ha összefoglalná a lényegét.

AKINEK BEÜLTETJÜK AZ AGYÁBA A CSI-
PET, ARRÓL ELMONDHATJUK, HOGY
TÖBBÉ-KEVÉSBÉ A JÖVŐBEN ÉL. ESEMÉ-
NYEKET LÁT ELŐRE, IDŐBEN MINÉL KÖZE-
LEBBIT, ANNÁL PONTOSABBAN.

VARGA L. LÁSZLÓ

CSIPSZ AZ AGYBA AVAGY VÁLLALD EL, MATYI!

Az MN(T)A főtitkára könyökével meg-
bökte szomszédját, mire az átvette a szót.

– Az Akadémiával közös kutatási pro-
jektünk keretében fejlesztettünk egy külön-
leges csipet, amit saját találmányként le is
védettünk. Ez az igen bonyolult, bár apró
áramkör kizárólag szerves anyagokból épül
fel. Mi neuroncsipnek nevezzük, ugyan-
is az elemei módosított idegsejtek, melyek
sejtmagja egy olyan DNS-t tartalmaz, mely
a szokásosnál sokkal több, legalább ezer
sejtnyúlványt kódol. Ezek a nyúlványok
aztán a többi neuron hasonló kinövései-
vel együtt borzasztó bonyolult hálózatot
alkotnak. A köztük fennálló információ-
áramlás megnövekedett energiaszükségle-
tét – lendült bele a magyarázatba – a sej-
tplazmába zsúfolt extra mitokondriumok
látják el. Ezek mellett kiemelt feladata van
az endoplazmatikus retikulumnak, abból is
persze a durva felszínűnek...

– Hagyjuk ezeket a durva szavakat! – vá-
gott közbe az Elnök, elnyomva egy ásítást,
közben lassan maga felé húzta az újságját,
nyilván szívesebben leste volna a tegnapi
sporteseményekről szóló tudósításokat. –
Inkább azt mondják meg, mi közöm nekem
mindehhez? Remélem, nem pénzt kérni jöt-
tek a kísérletek folytatásához.

A két tudós rémülten nézett össze.
Félszegi Bálint szólalt meg, kicsit remegett
a hangja.

– Az utolsó fázisnál tartunk, az embe-
res kísérletnél, Primátor. Eddig elég volt a
Hartazugi Elek Tudományos Hasznossági Pá-
lyázaton elnyert anyagi eszköz a munkánk-
hoz, de a napokban... ööö... – Itt elakadt,
nem merte kimondani a sajnálatos tényt,
társára nézett kétségbeesetten, de a Nemzeti
Vállalat vezetője az orrát fújta éppen.

– Szóval leégtek – mosolyodott el az El-
nök. – Sejtettem. Pont, ugye, mikor jönne- ➞

nek a gyakorlati eredmények, ahogy az lenni szokott.

Glacier Ottó gyorsan eldugta a zsebkenőjét, mert a Primátor kijelentésébe bele tudott kapaszkodni.

– Éppen hogy nem, Elnök úr! Ugyanis ha pénzzel nem is, de eredménnyel rendelkezünk, be is tudjuk önnek bizonyítani – ugrott fel helyéről, és szaladt kinyitni a két-szárnyú ajtót. – Ha megengedi, bemutatunk önnek egy fiatalembert, Toklász Gyurkát.

Nevét hallva egy pufók fiú óvakodott be a nyíláson. Próbált mosolyogni, de nemigen sikerült neki a megilletődéstől. Tenyerét vászon kezeslábasába törölgetve állt meg a terem közepén.

– Ez meg itt milyen csodabogár? – ámult el az Elnök. – Csak nem egy tudós kollégájuk? Alig tizenhat évesen? – vihogott a saját viccén.

– Huszonegy vagyok – rebegette a fiatal-ember. Aztán hátrafordult a két tudós felé. – Ottó bácsi, én mondjam?

– Bízd inkább rám, Gyurka. Primátor! – kezdte ünnepélyesen a Nemzeti Vállalat igazgatója. – Mielőtt elfogyott volna az előbb említett pályázati pénz, valamint államunk bőkezű adománya, amivel az alap-kutatást támogatja a Tudományos Szolgáltató és Ellátó Nemzeti Vállalat révén, sikerült elkészítenünk két csipet. Egyiket be is építettük egy önkéntes alany agyába, fél évvel ezelőtt. Íme, itt áll ön előtt, Elnök úr, az első ember, akinek elméje különleges mutató-ványokra képes, ha szabad ezt a kifejezést használnom.

Odalépett a fiúhoz, vállára tette a kezét.

– Ez a fiatalember, Primátor, éjszakai portásként szolgált Nemzeti Vállalatunk Központi Kutatóintézetében, immár három éve. Akkor fejezte be ugyanis az általános iskola negyedik osztályát, tizennyolc

évesen. A szokott időben, hatodik életévét betöltve rakták ki az óvodából, tízéves lett, mire elvégezte az első osztályt. Néhányszor megbukott másodikban és harmadikban is. Tehát igazán nem állíthattuk róla, hogy kiemelkedő észbeli képességekkel rendelkezik. Szerencsésnek mondhatta magát, hogy erőteljes rokoni segítséggel el tudott helyezkedni, ha csak éjjeliőrként is. Mind-ezen tények ismeretében és okán választottuk éppen őt első kísérleti alanyunknak. – Megállt a beszédben, tartott egy kis szünetet, a hatás kedvéért. – Ma viszont, a neuroncsip beültetése óta, már az egyik legügyesebb munkatársunk az egyes számú laboratóriumban!

Félszegi főtitkár vette át a szót.

– Nemcsak megtanult olvasni, számolni, hanem négy hónap alatt diplomát is szerzett, bioinformatikából. Sőt, bár ez nem tartozik ide, de elmondom, hogy az egyik laboráns lánnyal el is jegyezték egymást. Hiszen értelmes, logikusan gondolkodó, előrelátó fiatalember vált belőle. Kérdezzen tőle bármit, Primátor!

– Snapszerozni tudsz?

Gyurka összerezte a hirtelen kérdéstől.

– A snapszer egy kártyajáték – kezdte, mintha iskolában felelne –, amit magyar kártyával játsszanak, ketten, hárman vagy négyen, pénzben vagy csak szimplán kedvtelésből. A szabályait még nem volt alkalmam elsajátítani – vallotta be szomorúan –, de szívesen megtanulom.

A Primátor előhúzott a fiókjából egy pakli kártyát. Intett a fiúnak, leültette a két ablak közti asztalkához, helyet foglalt vele szemben, és gyorsan elmagyarázta a szabályokat, miközben a lapokat keverte. Aztán osztott, és játszani kezdtek.

A két tudós csöndben, aggódva figyelte az eseményeket. Zsandavölgyi, az elnök he-

lyettese is nyugtalanul fészkelődött ülőkéjén. Az első partit Gyurka nyerte.

Mikor a fiú tizedszerre is győzedelmeskedett, az Elnök felpattant.

– Meg vagyok győzve! Működik a csipjük! Már csak azt magyarázzák el, hogy mire lesz ez jó nekem... nekünk, tehát, hogy lesz ebből sok pénzem! Azaz pénzünk, az országnak, akartam mondani.

A két tudós láthatóan megkönnyebbült. Innentől sínen van az ügy. Felkészültek jól hangzó panelekből. Glacier Ottó intett Gyurkának, hogy távozhat, aztán, az izgalomtól kissé zavarosan, nekikezdett az érvelésnek.

– Akinek beültetjük az agyába a csipet, arról elmondhatjuk, hogy többé-kevésbé a jövőben él. Eseményeket lát előre, időben minél közelebbit, annál pontosabban. És ehhez nem kell érteni az informatikához, nem kell tudnia programozni. Elég elgondolkodnia egy bizonyos problémán, az agyában ülő csip milliomod másodperc alatt összegyűjti a környező neuronok hálózataiban tárolt ismereteket, és megalkotja a prognózist. Mindez szinte ösztönösen megy végbe. Az illető öntudatlanul előre látja, mi történik majd a következő percekben, órákban, napokban.

– Netalán hetekben, hónapokban, az esettől függően – tette hozzá Féltszegi Bálint.

– Milyen esetekre gondoljunk? – vette vissza a szót a Nemzeti Vállalat igazgatója. – Gazdasági, politikai eseményekre, de akár természeti katasztrófák, extrém időjárási helyzetek előrejelzésére. Társadalmi igények felismerésére, találmányokra...

– Semmi szükségem minderre – szakította félbe a Primátor. – Nagyon pontosak az előrejelzéseim. Előbbre látok a világ eseményeit illetően, mint akármely

politikus, avagy bármilyen gépezet. Erről vagyok híres.

– Nem pont... ööö... önre gondoltunk, kedves Primátor – mentegetőzött az Akadémia főtitkára. – Hiszen a beültetésnek eleve megvannak a korlátai. Elsősorban életkori. Húsz-huszonkét év fölötti alany esetén nem érdemes próbálkozni vele, nem épülnek már ki tartós idegpályák a csip és a saját neuronok között. Maga a műtét sem veszélytelen. – Megpróbálkozott egy bátor-talan mosollyal. – Mi inkább egy fiatal tudósra gondoltunk, aki akár egy új Edisonná is válhat, hazánk...

– ...és az ön... – szúrta közbe az igazgató.

– ...nagyobb dicsőségére – fejezte be a mondatot Féltszegi. – Csak hát, ugye, mindez pénzkérdés. Az Akadémiának eleve alig volt anyagi fedezete, az Infotechnológiának pedig április végére elfogyott a pályázaton nyert pénzen felül a teljes éves előirányzata is.

A tudósok elmondtak mindent, amit akartak. Az Elnök elgondolkodott, a teremben tartózkodók nem mertek piszszenni sem, csöndben ültek, és vártak a döntésre.

– Egy fiatal tudós kellene, azt mondják? – szólalt meg végül a Primátor lassan.

A szakemberek reménykedve bólintottak.

– Nekem más jár a fejemben – mondta az Elnök. – Ha már fiatalember kell, aki hasznosítani tudja azt a kis izét...

– Neuroncsipet... – kotnyeleskedett Féltszegi Bálint.

– Tudom én is, ne szakítson félbe! – pirított rá a Primátor. – Azon töprengék – folytatta –, hogy itt van nekünk ez a Matyi gyerek, épp húsz éves, tehetséges, ügyes fiú, ismerem születése óta, az apja, a Botor Imi jó barátom. A Matyi a középső fia.

– Egy kis tudóspalánta netalán, ha nem tévedek? – csillant fel a szeme reménykedve az Akadémia főtitkárának.

↪

– Fenéket! – kiáltott fel az állam Elnöke.
– Még csak az kéne!

Úgy elkezdett nevetni, hogy két kezével kellett tartania rázkódó pocakját. A végén már levegőt is alig kapott, szinte fuldoklott a kacagástól. A két tudós rémülten pattant fel a kanapéről, készen egy segítő beavatkozásra, de Zsandavölgyi egy kézmozdulattal visszatartotta őket. Nyugalom, ő így szokott örülni, jelezte a feltartott tenyere.

– Írni sem tud rendesen a Matyi – folytatta rekedten a Primátor, mikor újra lélegzethez jutott. – Focista a kölyök. Roppant nagy tehetség. Még a bátyjánál is nagyobb ígéret – mutatott az íróasztalától balra felakasztott nagy méretű képre. A színes fotón kihevült, nevető fiúk álltak, guggoltak színes mezben, egymás vállát átfogva a gyepeken. A két évvel ezelőtti, 2046-os labdarúgó világbajnokságra éppen hogy bejutott Nemzeti Tizenegy tagjai, a kiesés előtti utolsó meccsük kezdete előtt. – Középen a 10-es a Botor Bandi, a Matyi testője, ő a kedvencem – mutatta a Primátor, és gyanakodva nézte vendégeit. – Remélem, emlékeznek rá, hogy '45 őszén, az utolsó selejtező mérkőzésünkön, a lefújás előtti másodpercekben ő lőtte be az egyenlítő gólunkat, amely egyben a továbbjutásunkat is jelentette?

– Hogyne tudnánk! 3:3 lett a vége! – buzdult fel Glacier. – Azzal is tisztában vagyunk, hogy a világbajnokságon aztán az összes csoportmérkőzésünket elvesztettük. Sajnálatosan – tette hozzá megszeppenve, mert az Elnök gyilkos pillantásokat lövellt felé.

– De most nem a Bandiról van szó – tért vissza a Primátor eredeti mondandójához. – Hanem az öccséről, a Matyiról. Őrá gondoltam a beültetés tárgyában.

Félszegi ekkor felnyögött, megtántorodott, Glaciernek kellett elkapnia, el ne essék.

– Ennek meg mi baja van? – csodálkozott az Elnök.

– Ne haragudjon rá, kedves Primátor! – kérte a Nemzeti Vállalat igazgatója. – Csak eszébe jutott egy kellemetlen emlék, ami az említett világbajnokság egyik csoportmérkőzése idején történt vele.

Az Elnök nevetve csapott a saját homlokára.

– Hát persze! Már tudom! Olvastam egy jelentésben. Szóval maga az az F. Bálint! Akit bemázoltak! – Szinte fetrengett a kárörvendő kacagástól.

– Milyen efbálint? Milyen mázolás? – kapta fel a fejét a pletykára éhes Zsandavölgyi.

– Hogyhogy nem emlékszel, Henrik? Megírták a lapok is! Nem szurkolt a jóember a Nemzeti Tizenegynek, se nyilvánosan, se otthon, ezért járt neki a büntetés. Főtitkár úr, mesélje el személyesen ennek a strébernek – mutatott a helyettesére –, ha már amúgy is magával történt meg a kínos eset!

Félszegi szomorúan állapította meg, hogy nem kerülheti el a gyónást.

– Higgyék el, nem volt szándékos! – kezdett bele. – Ismerem és betartom a Szurkolói Törvényt, tudom, mi a kötelességem állampolgárként és hazafiként, ha a válogatottunk játszik. De akkor, azon a napon megfeledkeztem a mérkőzés kezdő időpontjáról, becsületszavamra! Van ugyanis egy rossz szokásom, miszerint ha elakadok egy tudományos probléma megoldásában, futnom, vagy legalább sétálnom kell, mert így rendeződnek a gondolataim, ekkor áll össze a kép. – Bocsanatkérőn tárta szét a karját. – Aznap is egy kutatás végére akartam pontot tenni, a neurotranszmitterek aktiválásával kapcsolatban. Loholtam a sétaúton, és elfelejtkeztem nemcsak magamról, hanem a meccs kezdetéről is...

– Pedig feltűnhetett volna magának – szólt közbe kioktató hangon az Elnök –, hogy hirtelen kiürültek az utcák.

– Teljesen igaza van, kedves Primátor! De tudja, ha egy tudományos probléma megoldásának a közelében járok, elkap a hév, olyankor se látok, se hallok. Így történt, hogy lefüleltek a békeőrök, bevittek az irodájukba, és...

A kellemetlen emlék megbénította a beszélőjét, hangja elfulladt. De a Primátor nem hagyta annyiban.

– És? Folytassa, most jön a legjobb rész! – kacintott a többi jelenlevőre. Aztán segíteni próbált. – Szóval bevitték a lelkes békeőrök, akik meglehetősen feldúltak voltak, mert meccsnézés helyett járőrözniük kellett... – sürgette az elbeszélőt.

– Igen – folytatta az akadémikus kényszeredetten. – Bevittek, egy székhez kötözték, lenyírták a hajam – simított végig tar koponyáján –, és olajfestékkel bemázolták a koponyám a nemzeti zászló színeire. Így kellett hazamennem, szerencsére sötétben. Ellenben két hónapig bujkáltam az emberek elől, ugyanis a hígító sebesre marta a fejbőrömet. Azóta sem nőtt ki rendesen a hajam.

– Így jár, aki nem viselkedik hazafiként – vonta le elégedetten a végső következtetést az Elnök. A többiek inkább hallgattak, fészkelődtek ültükben. Nem tudták, hogy kell erre helyesen reagálni.

A csöndet a Primátor törte meg.

– Na de hát nem ezért vagyunk itt! Hogy adomázzunk! Henrik – fordult a helyetteséhez –, szaladj el, kérlek, a Matyiért. Úgy tudom, épp itt van, az irodájában. Hívd ide gyorsan!

Hogy ne unatkozzanak várakozás közben, az Elnök a helyetteséről kezdett beszélni.

– Hasznos munkatárs ez a Zsandavölgyi Törtető Henrik – kuncogott. – A helyemre pályázik. Én meg úgy teszek, mintha nem venném észre. Mármost az alamuszi nyomulását. Pedig tudhatná, hogy sosem lehet az utódom! Szolgának viszont kitűnő.

A tudósok némileg megbotránkoztak ezen a közlésen, nem tudták, merre nézzenek, köhécseltek, vakaróztak. Glacier, hogy terelje a témát, félénken feltett egy kérdést.

– Irodája is van ennek a... focista ifjúnak? Mátyás, ha jól értettem a nevét.

– Persze, megtettem a Matyit helyettes államtitkárnak a sportügyi minisztériumban, ezért jár neki egy iroda, személyzetrel – magyarázta a Primátor. – És mivel az is éppen erről a folyosóról nyílik, mindig a kezem ügyében van, nem tudja ellógni a napi félórai elméleti képzést, amiben részesítem. A labdarúgás lényegét illetően. Ráfér. Az ösztönei rendben vannak, de a kognitív képességei... Azokról jobb nem is beszélni. Mert ami nincs, arról fölösleges társalogni. Nem véletlenül nevezik Vállalddel Matyinak a háta mögött – göcögött.

A tudósok vele kacagtak, bár nem értették, mi ebben a vicces. Az Elnök mindenestre megmagyarázta.

– Ifiben Sanyi bá, a gyúró kiabálta mindig neki: vállald el, Matyi! Mert már ő is látta, hogy reménytelen összjátékra bírni a srácot. Tehetséges fiú, de nem lát a pályán. A rúgótechnikája viszont zseniális! Ha már elvállalta, legtöbbször be is lőtte a lasztit. Most hétvégén is, a bajnokin, a Gyógyszergyártók ellen, az első gólja, látták, nem?

A vendégek sajnálkozva csóválták a fejüket, restelljük, de nem érünk rá folyton futballmérkőzéseket nézni, motyogták.

– Na, mindegy – legyintett az Elnök. – Elmondom. Befut a labdával a két védő közé, tőle jobbra a Melák, passzold le, Ma- ↪

tyi, kiabálok a páholyból, persze nem hallja meg. Ahelyett, hogy leadná, rálövi, gól lett persze, de mennyivel szebb, elegánsabb megoldás lett volna, ha passzol! Szóval igazán ráférne egy olyan csip...

Pont végszóra kinyílt az ajtó. Aztán szinte bezuhant Zsandavölgyi, mert valaki hátulról félrelökte. Egy nyurga, csillogóra lenyalt hajú fiatalember hatolt be a helyiségbe.

– Engedj, te stréber, engem hívtak, nemdebár! – kiáltott rá harsányan az elnökhelyettesre. – Szevasz, Főnök! – köszöntötte az Elnököt, aki erre láthatóan ideges lett, és nyitotta a száját, de Matyi nem engedte szóhoz jutni. Fesztelenül a nagy íróasztal széleire ült. – Kik ezek, Főnök? – bökött a két kutató felé.

Az Elnök nyelt egyet, majd bemutatta a vendégeket.

– Nagy tudósok – tette hozzá. – Készítettek valamit, amitől javulhat a teljesítményed.

– Proteinszelet? – csillant fel a fiú szeme. – Az finom, nemdebár? Hol van?

– Nincs most náluk az a dolog. Ez ugyanis egy olyan... áramkör, vagy mi, idegsejtek, miegymás. Belerakják az ember agyába, amitől megsokszorozódnak a képességei. Szóval egy amolyan csip. Tudod, mikrocsip, ami van a telefonodban is. De most majd a fejedben lesz.

Matyi elképedt, megbökte az Elnököt.

– Csipszet? Az agyamba? Hülyék ezek, Főnök? A hasamba inkább, nemdebár? Múltkor is – jutott eszébe – ettem egy zacskó jó csípőset, a bajnoki előtt, a Gépi Forgácsolók ellen, hogy felpaprikázzon. Azt’ milyen három gólt lőttem? Az a szabadrúgás! Magam sem értem, hogyan ment be. Gondolnám, az ösztöneim, nemdebár? Bár a Sanyi bá is mindig mondta, nem vagyok egy összejátékos. Nem vagyok hozzá elég kreatív.

– Kreatív – súgta maga elé az Akadémia főtitkára.

– Ettől a csiptől majd olyanná válsz a pályán, mint ezer Pelé, ha tudod, kiről beszélek. Okos leszel tőle, egy kész zseni! – biztatta az Elnök.

– Há’ hiszen most is az vagyok! – háborodott fel Matyi. – Hogy lehetnék ennél okosabb? Ha nem lennék eszes, nem Ferrarival járnék, nemdebár, Főnök?

– Ne mondd azt folyton, hogy Főnök! – sziszegte az Elnök.

– Hanem?

– Te is, mint a többiek, szólíts Primátornak!

Matyi erre felröhögött.

– Mit kell ezen nevetni? – kérdezte sértődötten az Elnök.

– Csak eszembe jutott, mit szokott mondani az egyik csapattársam, amikor meglát téged a szünetben a kivetítőn, a hírekben.

– Mit?

Matyi fuldokolva nevetett, alig bírt válaszolni.

– Ott van, ni, aszongya, a Nagy Spermatör!

A tudósok önkéntelenül tettek egy apró lépést az ajtó irányába, de persze nem mertek eltávozni.

Az Elnök komolyan felháborodott.

– Melyik mondta? Számúzó nyomban, megy a gyárba, szalag mellé!

– Nehogy má' megmondjam! – fölényeskedett Matyi. – Rögtön tudná a csapat, ki árulkodott, nemdebár! Akkortól némák lesznek, ha ott vagyok. Ez esetben ki fog téged informálni a hangulatukat illetően, Főnök... Primátor? Ki hozza majd az öltözői híreket, mi? Ugye, hogy van itt gógyi, nemdebár! – kopogtatott a homlokán. – Azt a csipszet az agyamba meg felejtse el! – fordította komolyra a szót. – Nem fekszek a kés alá, nemdebár!

Glacier Ottó bátortalanul megköszönte a torkát.

– Kedves Mátyás, biztosíthatom, a mai műtéti technika lehetővé teszi, hogy...

Az Elnök félbeszakította.

– Ne izguljon! Rá fogom venni a kölyköt. Most viszont mindenki elmegy, csak Matyi marad itt.

Megvárta, míg a sietősen távozók után becsukódott az ajtó, aztán rögtön a fiú felé fordult.

– Meg fogod kapni a csipet, és kész!

– Soha, az én agyamba nem fognak nyúl-kálni! Nemdebár!

Az Elnök most szelídebben próbálkozott.

– Matyikám, világklasszis leszel! Olyan jó leszel, mint senki más!

– A bátyámnál biztos nem! Mellette csak kispados lehetek!

– Helyet fogtok cserélni! – biztatta az Elnök.

– Én leszek a kezdőben? – hitetlenkedett Matyi. – Elképzelhetetlen, nemdebár?

Az Elnök nem szólt, várta, hogy érjen meg a gondolat a fiúban.

– Jól hangzik, de nem hiszem el – jelentette ki végül Matyi. – Nem bízom benned, Főnök!

– Megígérem, szólok a mesternek, berak a kezdőbe.

– Ígérni tudsz. De nemigen tartod be. Például azt a sok mozit is hogy megígérted, aztán mindből templom lett valahogy, háborog is miatta a nép.

Nem jó irányba fordult a beszélgetés, de volt még egy szentimentális érve az Elnöknek.

– Tudod, ugye, Matyikám, hogy valamikor én is a te csapatodban játszottam, enyém volt a te mezed, a 9-es? Jó negyven évvel ezelőtt.

– Tudom, Főnök. Mondhassuk akkor, hogy én vagyok az utódod, nemdebár?

– Kijelenthetjük – egyezett bele a Primátor.

– Mondjad ezt rá a telefonomra, jó, Fő... Primátor? Hadd örüljön otthon az anyám, ha meghallja, nemdebár!

Az Elnöknek nem tetszett az ötlet.

– Nem csinállok magamból bohócot, még a te kedvéért se!

– Ha megteszed, beengedem a csipszet az agyamba – ravaszkodott a fiú.

– Na jó – sóhajtott egy nagyot az Elnök. Odahajolt a mobilhoz. – Egyszer majd te leszel az utódom, Matyi, hiszen hónapok óta képezlek a feladatra, átadtam neked minden tudásom – mondta a mikrofonba, szinte szótagolva.

A műtét sikerült, egy hét múlva már bajnokit játszott Matyi a csapatával. 3:2 lett az eredmény, mindhárom gólt ő szerezte.

Másnap az Elnök hívatta a fiút. Gratulált neki a győzelmet jelentő találatokhoz, aztán ↪